

Xojon xi ma joó xi apostro Pabloo katsanguiyaa xta nangoxi xi chjiani Korinto

Bi ts'én kats'éntinde Pabloo xta nangoxi
xi chjiani Korinto

1 An Pabloo, an xí kamá an ngo nda apostroo^a
Jesukristoo ngat'a boá ts'én kamámejeén Néná. An
kojo nda nts'ié xi 'mí Timoo ni'ántindejne xta nangoxii
Néná xi síndo naxiínda Korinto, kojo ngayeje xta tsjiec
Néná xi síndo ngayeje nangui Akaya. ²Néná xi Na'miná
kojo Ndiáná Jesukristoo, nga tsjajnú kjoandaa kojo
kjoaxioó.

Bi ts'én akó Pabloo nga Néná boá xi katsjá
nga'niuú nga ja'atio kjoanima

³Nga ni'ántsjaá Néná, kui xi Nee kojo Na'mii Ndiáná
Jesukristoo, kui xi Na'miná kojo xi Néná xí ma nimaá ñá kojo
xi tsjanga'niúná ngatsjé nixtjin. ⁴Kuí xí tsjanga'niúná ts'i'e nga
xchikjoaná ngayeje kjoanima, ts'i'e nga kamaná ko'énga'niúu
ngayeje xta xi ndyifoa'atio kjoanima, xikó ts'én Néná ts'éntsja
nga'niúná, boá ts'én ko'énga'niúu xta xi ngasee.

⁵Ngat'a xikó ts'én tsie kjoanima ndyibitjajín ngat'aa
Kristoo, ti boá ti ts'én Kristoo ts'éntsja nga'niúná. ⁶Tsi'e nga
k'uiéjnú nga'niú kojo nga kjotjo'ajnú, kuíni nga kjoanima
ndyibitjatiójne jin. Kó tsi sakó nga'niújne jin, ts'i'e nga
k'uiéjnú nga'niú kojo nga kjotjo'ajnú, ts'i'e nga xchikjoajnú

a1.1 “Xi kananguiyaa” tsó “nda apostro” axa “já apostro” nga én griego.

kojo sakó nga'niújnú kji'a nga k'uiéjnu ti kuii kjoanimá xikoó xi ndyibitjajinjne jin. ⁷ 'Niátakónjne jún ngat'a yajne nga tsi nijan kuitjatió kuí kjoanimaa, ti boá ti ts'én nijan sakó nga'niúná nga.

⁸ Jún nts'ie, mejénjínjne nga k'ui'májne kjoanimá xi ikitjatiójne nangui Asia, achichí tsie ni xi kamáta'injne kó ta'ya kichikjoajne, ngaskande je nguiti kini'ánkjójínjne tsi ti kuindyión ngasejne ngasondie. ⁹ Ngat'a jin je tanisién koyajne kamájne, ts'i'e nga ti jinjin xi kamá'niátakónjne yojojne, tasá Néná xí kama'niátakónjne, kui Néná xi ts'énkja'á'yaá xta xi je jesoón. ¹⁰ Néná xín kats'énkja'ajne kjoaboyaa kó bee takónjne nga xín sa'ínkja'ajne kó nga takó boá sa'ín. ¹¹ Ndókjoatjéjnu jin, ngat'a tsi kjín kama xi kuichjiatjéjne, ti kjín kama xta xi tsjaá ndok'óchji Néná kjoaa kui kjoani'ánchikonné xi tsjájne jin.

**Bi ts'én ínjimi Pabloo ánni nga ta xojon tsi xi
katsanguiyaa xta nangoxi xi chjiani Korinto**

¹² Tsja majne nga nda tikón kjoakjintakónjne kó yajne nga tsjie kojo nga kixi kis'intсомajne nguijinjnu kojo nguijin ngayeje xtaa, kji'a nga boá kini'ánjne, kjoandaa Néná xi tsanguintjinguijne, jmí tsi xikó ts'én tjíjinkon xtaa kui ngasondiee. ¹³ Ni xi kamakjínjnu boá xi kini'án'indójne xojon xi ndyini'ányajnu, kó skoya an nga kamakjín chan chanjnu ngayejee nii. ¹⁴ Xikó ts'én je kamakjín chiínú nga nixtjin nga kjo'e'e nguini Ndiáná Jesukristoo, jún tsja kamajnu kjoaa jin, xikó ts'én jin tsja kamajne kjoaa jún.

¹⁵ 'Niú kamá'niátakónjnu'un kuíni nga kats'enkjó an nga tjón jún kjuinkátsijenjnu'un, ts'i'e nga k'uiéjnu kjoanda nga jó ndyia kjuinkátsijenjnu'un. ¹⁶ Kó ts'enkjó an nga tjón kjuinkátsijenjnu'un nga kjuin an nangui Masedonia, s'e jaskan nga kjindibá nguihá an ti kjoa'atio nguihá an kjaa, kja kama nga jún kama kosikojojnú'un nga kjuin an xtjjeen nangui

Judea. ¹⁷ Kó nguije boá ts'én kats'enkjó an, ¿a ndajín kats'enkjó an nga kats'en an kui nií tso^{bo}a? ¿Axa a berí takónjnú nga nda ts'én'binda an ni xi sa'in an xikoó ngo xta xi ti kji'a "joon" kojo "jmí" tsó nga chjia? ¹⁸ Tanga Néná xí chistiko nga jin jmí tsi "joon" s'e ti kji'a "jmí" 'míjne. ¹⁹ Ngat'a Jesukristoo kuí xí ndíí Néná, kó kjoaa kuí boá xi ik'ínijmijne Silbanoo, Timoo kojo an nguijinjnú, jmí tsi "joon" kojo "jmí" ti kji'a katsó, kui boá xi ngatsjé nixtjin "joon" tsó Néná. ²⁰ Ngat'a ngayeje ni xi katsáyatjón Néná nga sa'in kuí xí fotjosón ngat'aa Kristoo, kó kuíni nga "boá kji'i" 'mí ñá nga boe'ée kjoaje Néná. ²¹ Néná boá xi tsjáná nga'niú jún kojo jin tsi'e nga 'niú kuíndiyá kjoaa nga je kis'ijinná Kristoo, kó kui boá kui Néná xi ja'ájinná. ²² Kuí Néná xi je kats'énka'aná chiboá nga íñajin nguijin inimana Asíén Nixtjin xikoó ngo ni xi tikónguí tsi'e nga xcha nga sa'ínkjatjosón ni xi jaskan tsjaaná.

²³ Nguindyikon Néná nga ngataya an tsi boajín kji'i ni xi ts'énxiyajnú'un, kjié fíjin an Korinto, ngat'a mejénjinna nga ndasen kamajnú. ²⁴ Jmí tsi jin xi si'anjne kjoa'niú kjoaa xikó ts'én s'ijinjnú, tasá mejénjne nga jin kosikojojne jún tsi'e nga k'uiéjnu kjoatsja, ngat'a je 'niú tindiyajnú nga s'ijinjnú Néná.

2 Kuíni nga boá kixian an nga nguiti kjuinkonjínjnú'un tsi'e nga jmí kjoandasen tsjajínjnú'un. ² Ngat'a tsi an sa'indasenjnú'un, ¿'yá xi jaskan tsjaana kjoatsja an, a mí tsi ta jún tsi? ³ Kuíni nga kats'en'indójnú'un kui xojoon, tsi'e nga nga kjocho an, sa'índasenjinna xta xi chjiénga kjoatsja tsjaana, bee kon an nga kjoatsjana ti kuíni xi kjoatsjajnú nga. ⁴ Ngat'a achichí ndasen kojo boa kjimaa inimana, kó achichí ndándyíkon an xi tjitjón nga kats'en'indó an kui xojoon, jmí tsi tsi'e nga ndasen kamajnú, tasá kjoaa nga mejénna nga xchajnú nga achichí tjóna jún.

**Bi ts'én ínjimi Pabloo ánní nga si'anjetakoón
nda xi ndajín kats'eén**

⁵Tanga tsi tjín xi kats'éndasenna, jmí tsi ta an tsi xi kats'éndasenna, mején ngaskande kojo ngayejejnú xi kats'éndasenjnú. Mejeén ngaskande xian an, ts'i'e nga ts'atiojín kuichjia an. ⁶Kjín ma jún xi je 'niú kandokjoajojnú kui nda xi kats'éndasenna, kó je kamanii kui nii. ⁷Kó kuíni nga, tasá ti'anjetakónjnú kó ti'andajonjnú, ts'i'e nga kjoandaseen sa'ín'onjiín. ⁸Kó kuíni nga 'niú mí'ájnú'un ts'i'e nga kókójnú kui nga tjójnú. ⁹Ngat'a kuíni nga kats'en'indójnú'un kui xojoon, ts'i'e nga skuie an tsi jakoxi nga ndyinda'yá'énjnú'un ngayeje ni xi t'íxianjnú'un. ¹⁰An sa'injetakóon xta xi jún si'anjetakónjnú ngo ni, ngat'a ni xi je kats'enjetakón an, tsi chjiénga si'anjetakón an, boá kats'en an nguindyikon Kristoo nganda tsajún, ¹¹ts'i'e nga xindajín Satanaa sakóndiéjiín nga sanguínjin yoojo kui nii, ngat'a je ya nga tanisién ndajín ni xi ts'énkjó kui.

Nda kamaá Pabloo naxiínda Troa

¹²Kji'a nga jachó an naxiínda Troa nga injimi an éntjatsiee Kristoo, kasakona nguíndie nga sa'in an xaá Ndianá kui nanguii. ¹³Nda kamaá inimana ngat'a kasakojinna nda nts'ie an xi 'mí Titoo, kó kuíni nga kats'enkixot'a an kui xtaa, s'e kijí an nangui Masedonia.

**Bi ts'én ínjimi Pabloo nga Néná kats'énkjién kui
nga kui xi kui'ínijimi éntjatsiee Kristoo**

¹⁴Ndok'óchjii Néná, nga ngatsjé nixtjin tsjájne nga ni'ánjne nguuyaá ja'eén Kristoo kojo nga jin ts'énkjiénjne nga bokó ngayeje nguíndie kjoakjintakoón xikó maá tsi ngo ni xi sijen. ¹⁵Ngat'a jin xikónii ni sijen xi Kristoo ts'énk'ás'ieén Néná xi kjifoa'ándá nguijiin xta xi fotjo'a kojo nguijiin xta xi kichajá. ¹⁶Kui xta xi tjichájaá, jin xikónii tsi jen kjoaboya kjimaa jin,

tanga kui xta xi fotjo'aa jin xi xikoó ngo ni sijen xi tsjá kjoamindyioon kjimaa. Kó kjoaa kui nij, ¿'yá xi tjiín nga'niú nga kamaa sa'ín kui xaá? ¹⁷ Ngat'a jmí tsi boá kónjne xikoó kjín xta xi ndyífoa'áchjí nga ndyichjia eén Néná, ngayejení inímajne nga ndyí'bínijmijne Kristoo. Boá ndyini'ánjne nguindyikon Néná xi katsjájne kui xaá.

**Bi ts'één ínijmi Pabloo kjoaa ni xi Néná tjón índajo
xtaa kojo ni tjatsie xi jaskan índajo**

3 Kji'a nga boá ndyí'míjne, ¿a ti jiní xi nda kondókjoajne kjoaa jin? ¿Axa chjiénjne nga tjín xi tsjaajne ngo xojon xi nda kuichjia kjoaa jin, tsi'e nga jún kamakjínjnú 'yání xi jin? ¿Axa chjiénga jún si'andajnú ngo xojon xi nda kuichjia kjoaa jin, tsi'e nga kamakjín xtaa 'yání xi jin? ² Jún boá xi xikoó ngo xojon xi nda kuichjia kjoaa jin, kui xi Kristoo ít'a nguijin inímajne. Xojon xi ngayeje xtaa be kojo ts'enyá, ³ ngat'a ya chan chan nga jún boá xi xikoó kui xojon xi Kristoo kats'énda xi jin kini'ánk'as'ienjne jún, ngo xojon xi jmí tsi tinta kini'án'indóni, tasá Asíén Níxtjiin Néná xi tikoón xi kini'án'indóni, ngo xojon xi jmí tsi ngasoón ngo ndijo kini'án'indó, tasá nguijin inímaná boá nínga akjat'a.

⁴ Nguindyikon Néná nga Kristoo boá xi tjíts'en nga 'niátakón an xá xi tjíts'en an. ⁵ Jmí tsi kjoaa tsi s'ijinjne nga ti jin xi kamajne si'an xá xi ndyini'ánjne, Néná boá xi tsjájne nga'niú nga ni'ánjne kui xaá. ⁶ Kó kui boá xi kats'énjne nga mosoo kjoa'bínda tjatsie xi índajo xtaa kamajne, jmí tsi ngo ni xi kjit'a ngo xojon, tasá ngo ni xi tjíts'én Asíén Níxtjiin Néná. Ngat'a kjoakiti xi kisit'aa kui boá xi fíjona kjoaboyaa, tanga Asíén Níxtjiin Néná kui boá xi tsjáná kjoamindyioon.

⁷ Kó tsi xá xi kis'iee kjoakiti xi fíjoná kjoaboyaa xi kini'án'indóni ngasoón ngo tie ndijoo, kis'iee kjoaje kó ngaskande xta xi chjiani Israel kamájín kamábe kjen Moisee,

tangat'anii kui kjoaje xi tikónjin kjen, kó kui kjoajee tsiejín kamaá, ⁸ kó çkóts'en nga jejín ngase kama kjoajee ni xi ts'én Asién Nixtjiin Néná?

⁹ Ngat'a tsi kis'iee kjoaje xaá kjoakiti xi sa'ínjeé xtaa, 'niú ngase k'uiéé kjoaje xaá éntjatsiee Néná xi sa'ínkixi xtaa nguindyikon Néná. ¹⁰ Ngat'a nga jakoxi kui ni xi kis'iee kjoajee je kichajá kjoajee, tsi x'ichiboá ndsejen kuí kjoaje xi 'niú je ngase xi tikón ngot'e. ¹¹ Tsi kis'iee kjoaje ngo ni xi tsiejín kamaá, achichí ra tsie ngase kjoaje k'uiéé ni xi k'uijñá ngatsjé nixtjiin.

¹² Ngat'a yajne nga boá kji'i ni xi s'ijinjne, kuíni nga 'niátakónjne ni xi ndokjoajne. ¹³ Jmí tsi boá ndyini'ánjne xikó kats'én Moisee nga ngo njño í'má kjen, tsi'e nga xta xi chjiani Israel skuiejín ndi'íi kui kjoaje xi'ba, kjoaje xi tsiejín ts'andíyaa. ¹⁴ Tanga kis'ijñoó kjoakjintakoón kui xtaa, ngat'a ngaskande ngot'e kji'a nga ts'enýá ni xi índajo Néná ngas'e, ti kuii njñoó bo'má kjoakjintakoón. Kó kui njñoó kjie tjo'óxinjiin, ngat'a ta kuí tsi Kristoo xi maá foa'áxín. ¹⁵ Tanga ngaskande ngot'e, kji'a nga ni'ánya xojon kjoakiti xi kats'éndá Moisee, kui njñoó ngasón inimaá kui xtaa takó tikón. ¹⁶ Tanga nguije s'ijiin Ndianá, xtjo'óxin kui njñoó. ¹⁷ Ngat'a Ndianá kui boá xi Asién Nixtjiin, kó nínga tikón Asién Nixtjiin Ndianá, tjín kjoandé. ¹⁸ Kó kuíni nga ngayeje ñá nguiti jmíjinná kui njño xi bo'má kjen. Xikoó kji'a nga ngo chitsen bokó kjen, boá ts'en bokó ñá kjoajee Ndianá. Boá kon kjimá xikó maá asiéén Néná, ngat'a ngatsjé nixtjin sa kji'bé sa kji'béná tsie kjoajee, tangat'anii ni xi tjíts'én Asién Nixtjiin Ndianá.

Bi ts'én katsáyá Pabloo xikó ts'én ínijmi eén Néná

4 Kó kuíni nga tangat'anii kjoanimatakoón Néná nga katsájne kui xaá, kó ndyini'ankjiéjínjne kjoa. ² Ni'ánjínjne ni xi ni'án nínga 'maá kojo ni xi tsjaaná kjoasoboá, jmí kjoamaña ndyini'ánkjiénjínjne, ti nde jmí

tsi ndyi'bosíkjoyájne eén Néná. Néná be nga jakoxi ni xi ndokjoajne kó boá ts'én ndyibokojne kókónjne nguindyikon xta xi nda síndo kjoakjintakoón. ³Tanga tsi takó tikón'má ngase éntjatsiee Néná xi ndyi'bínijmijne, tikón'má kuí eén, tanga nguijiin xta xi kichajaá nga tikón'má. ⁴Ngat'a nee kui ngasondiee kats'énjñoó kjoakjintakoón kui xta xi s'ijinjiín, ts'i'e nga skuie chan chanjín kjoatsijeen ndi'í 'naa éntjatsie xi ts'éntsáyá kjoajee Kristoo, kó kuíni nga, nga ya ñá Kristoo, makjinná kókji'i kjoajee Néná. ⁵Ngat'a jmí tsi kjoaa jin xi ndyi'bínijmijne, kjoaa Jesukristoo nga kui xi Ndianá xí ndyi'bínijmijne, kó jin ta moso tsajún tsi kjimajne tangat'anií nga tikónjinjne kjoatjoó Kjisoo. ⁶Ngat'a kuí Néná xi katsjá kjoa nga nínga jñoó sa'íntsijen ndi'íí, kó ti kuíni xi kats'éntsijen ndi'íí nguijin inimaná, kó kats'éntsijeen ts'i'e nga kamakjinná kjoajee Néná xi tjíts'én 'na kjen Jesukristoo.

Bi ts'én katsáyá Pabloo ni xi ja'ajin

⁷Néná katsjájne kui kjoachon xi'bi, kó jin xikónií ngo boso tiji nínga tikóntjó kui kjoachoon. Ts'i'e nga s'ijña tsijen nga kui nga'niú nda kji'ii ts'i'e Néná kama, kó jmí tsi tsajin. ⁸Nda tsi kjín kjoanima ndyibitjatiójne, tanga tjisákó ndiyajne kóts'en kjetjojinjne. Nda tsi nda kjimajne, tanga jmí tsi yajínjne mí ni xi si'anjne. ⁹Nda tsi tjimíyotjinguinjne, tanga jmí tsi je fjñamasienjne Néná. Nda tsi je akjatójjne, tanga jmí tsi je kini'ánchajjne. ¹⁰Ta nínga ndyimonguínjne, kich'iájne nguijin yojojne chiboaa kjoanima xi ja'atio Kjisoo nga kini'ánk'ién, ts'i'e nga boá ts'én xcha nguijin yojojne kjoamindyioo Kjisoo nga. ¹¹Ngat'a jin xi tindyionjne, tjín xi mejeén sa'ínk'iénjne tangat'anií Kjisoo, ts'i'e nga ti boá ti ts'én kjoamindyioo

Kjisoo xchā nguujin yojojne xi máa 'me. ¹² Kó boā ts'én jin kjimayajne, kó jún ndyimindyionjnú nguiya tsja Néná.

¹³ Bi ts'én je kjit'a xojon eén Néná: “Kis'ijinna, kuíni nga tsíchjia an.” Kó jin ti boā ti ts'én tjjinjne. S'ijinjne kó kuíni nga kandokjoajne. ¹⁴ Ngat'a je ya ñá nga Néná boá xi kats'énkja'á'yaá Ndiáná Kjisoo, kó ti boā ti ts'én sa'ínkja'á'yáná ñá nga, kó nijan kjojoná nguindyikon kui.

¹⁵ Ngat'a ngayeje kui niij kjima nganda tsajún, ts'i'e nga kjín xta xi tsjaá ndok'óchji Néná kjoaa kui kjoanda xi tjisákoó, kó boā ts'én Néná k'uié ngasee kjoaje.

¹⁶ Kó kuíni nga ndyini'ankjiéjínjne kjoa, ngat'a nda tsi je kjife nga'niuú yojojne, tanga inimajne kjimatjatsieya ndyiojón ndyiojón. ¹⁷ Ngat'a kui kjoanimá xi ta ngotjón nga ndyibitjatió ñá, kuí xí tsjaaná ngo kjoaje xi ngatsjé nixtjin kojo xi nda ngase. ¹⁸ Jmí tsi ni xi ndyíya xí si'anséen, kui ni xi yajín xi si'anséen, ngat'a ni xi yaa, ta ngotjón tsi s'ijña, tanga ni xi yajín ngatsjé nixtjin s'ijña.

Bi ts'én akóyá Pabloo nga yojo tjatsie k'uiéná

5 Ngat'a ñá je ya nga yojoná xikónií tsi ngo ndi'anjño xi tindyionyá kuí ngasondiee. Kó nga kjotson kui ndi'anjño, ya nga ndi'ak'ajmi ján tikónna ngo ndi'a xi tikón ngatsjé nixtjin xi tsjáná Néná, ngo ndi'a xi jmí tsi tsja xta kamándani. ² Kuíni nga on kjimaná nga tindyión k'iee, ngat'a mejénná nga tsá koé'éná kui ndi'a xi tikón ndi'ak'ajmii, kui xi xikoó tsi ngo njño tjatsie xi xchajá. ³ Ngat'a boā ts'en nda tsi xchja'áxinná kui njño xi tikónná ngot'e, xchā kji'ixtjinná. ⁴ Ngat'a tjenga xikoó tsi kui ndi'anjño tindyionyá nga kui xi yojoná, kjioe'ets'i'ónná nga je jenda ñá. Ngat'a nga kamamejénná chja'áxín kui yojo xcháná, jmí tsi ndyí'mí nga mejénjinná nga k'uiéná ngo

yojo, tasá mejénná nga ngo yojo tjatsie k'uiéná, tsi'e nga kjoamindyioon k'uijñá ngajoo ni xi 'mee. ⁵ Néná boá xi íjñandaná kjoaa kui nii, kó katsjáná Asién Nixtjiin xikoó tsi ngo ni xi tikónguí, tsi'e nga xcha nga sa'ínkijatjosón ni xi katsáyatjón nga tsjaaná.

⁶ Kó kuíni nga kjima'niátakón ngatsjé nixtjin, ngat'a je ya nga tjienga kui yojo xchaá tindyionjin, kjin tindyionñaa Ndiáná. ⁷ Ngat'a tangat'anií kjoas'ijiin nga tindyión, jmí tsi kjoaa ni xi ndyiya. ⁸ Kjima'niátakón ñá kó mejénná nga k'uijñá masien kui yojo xchaá, tsi'e nga nínga tikón Ndiáná konguínkindyión. ⁹ Kó kuíni nga ni'án ngo kjoa'niú nga ni'án ni xi tsja maa Ndiáná, nda tsi k'ie tindyión nguijiin kui vojoo kojo tsi je akayá. ¹⁰ Ngat'a chjiénga ngayeje ñá kia konguínkindyíá nguindyikon Kristoo, tsi'e nga skuie ni xi kini'án, kó nga ngo nga ngo ñá sakóná ni xi tsoboáná, tsi nda kojo tsi ndajín ni xi kini'án tjienga kixindyión nguijiin kui vojoo.

Bi ts'én katsáyá Pabloo kjoaa nga nganda tsañá boá ni xi kats'én Kristoo

¹¹ Kó kuíni nga, nga yandíkonjne Ndiáná ndyi'míya chan chanjne xtaa nga ti s'ijiin nga. Néná be kókón jin, kó mejénna nga kojo jún xi nda inímajnú xchajnú kókón jin nga. ¹² Jmí tsi ti jiin ingo ndiya nda ndyindokjoa nguínjne kjoaa jin nguindyikónjnu, tasá ndyibo'e'ejne jin ngo nguindie jún tsi'e nga tsja kamajnú kjoaa jin, tsi'e nga kamajnú kondokjoa'ajnú xta xi je kjimaa vojoo kjoaa xikó ts'én ndyibe xtaa kó jmí tsi xikó kon kui. ¹³ Ngat'a tsi tsabéjne tsó xtaa, tsabéjne kjoaa nga xaá Néná boá xi ndyini'ánjne, kó tsi nda ts'én tikón kjoakjintakónjne, nganda tsajún boá. ¹⁴ Ngat'a kjoatjoó Kristoo ts'énjne kjoa'niú nga bi ts'én ni'ánkjójne: nga tsi ngo xi k'ien kjoaa ngayeje xtaa, kó kuíni nga ngayeje xtaa jesón. ¹⁵ Kó tangat'anií ngayeje xtaa nga k'ien Kristoo, tsi'e nga kui xta xi

síndoo, jmí tsi kjoaa kui nga k'uúndo ngase, k'uúndo tsi'e nga sa'ín ni xi tsjaa Kristoo, kui xi k'ien kojo ja'á'yaá ngandaá kui xtaa. ¹⁶ Kó kuíni nga jin je nguiti boajín ts'én tsitsijenjne xtaa xikó ts'én kotsijeen xkjín xtaa kui ngasondiee, kó nda tsi ngas'e boa ts'én kitsitsijenjne Kristoo, tanga ngot'e je nguiti boajín ts'en ndyitsitsijenjne. ¹⁷ Kó kuíni nga kui xta xi je kats'éngojo yoojo Kristoo, ngo xta xi tjatsie je kamá, ni xi xchaá je ja'a, kó ni xi tjatsie je je'e.

¹⁸ Kó ngayeje kui nií, Néná boá xi tjíts'én. Néná kats'énkjién Kristoo nga yíndaná ñá kojo kui, kó katsjáná ngo xá nga kondókjoa kjoaa nga konguínchon tiña nguiñáa Néná. ¹⁹ Néná kats'énkjién Kristoo tsi'e nga xta ngasondiee sa'ín tiñaá yoojo Néná, kó kats'énxkjín jeé kui xtaa. Jin katsjájne nga k'uinijmijne kui eén, tsi'e xtaa sa'ín tiñaá yoojo Néná. ²⁰ Kó kuíni nga jin, xtaxchaá Kristoo boá jin. Xikóníí tsi ti kui Néná xí ts'énychjá kji'a nga ndyíndokjoajojne jún, kuíni nga nguiyaa ja'eén Kristoo chjiá'ájne jún nga tjandajojnú Néná. ²¹ Kristoo nde ngo jé kis'iejiín, nganda tsañá boá nga Néná xikoó tsi xta jé kats'én, tsi'e nga ñá xta kixi kama nguindyikon Néná, tangat'anii ni xi kats'én Kristoo.

6 Kó kuíni nga jin xi xaá Néná ndyini'ánjne, 'niú chjiá'ájne jún tsi'e nga ngata tonjín majnú kjoandaa Néná. ² Ngat'a bi tsó xojon eén Néná:

Nixtjin xi ndaa an tsint'iee,

kó nixtjin nga ts'axié'á an xtaa an asikoojo j.

Boa t'íxianjnú'un nga ngot'e boá nixtjin xi ndaa, kó ngot'e boá nixtjin nga Néná 'boxié'á xtaa.

Bi ts'én katsáyá Pabloo ni xi ja'ajin tangat'anii xá xi kats'én

³ Nde ngojín ni xi ndajín ni'ánjne, xi sa'ínkjién xtaa tsi'e nga ch'o ts'én skjoyá xájne. ⁴ Tasá ngayeje ni xi ni'ánjne bokó nga xaá Néná ndyini'ánjne, nga 'niú ndyini'ánchíkjoajne, nga

ndyibitjatiójne kjoanima, nga chjiénjne ngo ni, nga nda kjimajne. ⁵ Nga tjifoájne, nga ndyini'ánchíkjoajne tsi tjín xi ndyifjójne ndoboaya, nga tjíbixkánjójne, nga xá 'niú ndyini'ánjne, nga njná kojo tsi kjindia ndyibitjatiójne. ⁶ Tsjiets'én ndyimonguínjójne yojójne. Makjínjne ni xi ndokjoajne. Ni'ánchíkjoajne. Tjínjne kjoanda. Tikónjinjne Asién Nixtjiin Néná. Tjínjne ngo kjoatjó xi nda. ⁷ Ndyimíyajne én xí jakoxii kó nga'niuú Néná tikónjinjne. Kjoakixii xikónii tsi ni xi ni'ánkjién nga bixkán ndyini'ánjne. ⁸ Tjín nixtjin nga yandíkonjne, kó tjín nixtjin nga ch'o 'míjne. Tjín nixtjin nga nda ndokjoa kjoaa jin, kó tjín nixtjin nga ch'o ts'én ndokjoa. Tjín nixtjin nga xta ndiso tjí'míjne, nda tsi ni xi jakoxi boá xi ndokjoajne. ⁹ Nda tsi ngayeje xtaa bejne, tanga xikoó tsi bejínjne. Xta xi je kjifesón kjimajne, tanga ti kuí xí k'ie tindyionjne. Tjini'ánk'atiojne kjoanima, tanga jmí tsi je jesónjne. ¹⁰ Tindyionjne xikoó xta xi ndasen síndo, tanga ngatsjé nixtjin nga tsjatjínjne. Tindyionjne xikoó xta nima, tanga achichí xta xi ni'ánchonjne. Tindyionjne xikoó xta jmí nijjín, tanga ngayeje nií xi tjínjne.

¹¹ Jún xta Korinto, je kandokjoajo kixi kixijne jin, kó je ki'míyajne ni xi tikónjin inimajne. ¹² Jin achichí tjójne jún, tanga jún boajín ndyini'ánjnu. ¹³ Kuíni nga 'niú mí'ájnú'un xikoó tsi ndína majnú, ts'ie boá si'ánjnu jún, nga kokójnú jún ni xi tikónjiin inimajnú.

Bi ts'én katsáyá Pabloo nga kamajín sa'inngojo yojoo xkjín xta xi s'ijiin Néná kojo xi s'ijinjiin

¹⁴ Ngata kiajín nijan ni'ánngojojnú yojojnú xta xi s'ijinjiin Néná. Ngat'a, ¿mí ni xi nijan mani xkjín ni xi kixii kojo ni xi kixijjín? ¿Axa kóts'en nga nijan k'uíndo ndi'íi kojo jñoó?

¹⁵ ¿Kó kóts'en kamajo xkjín Kristoo kojo xindajín Beliaal? ¿Axa kóts'en nga nda koa'a xkjín ngo xta xi s'ijiin Néná kojo ngo xi s'ijinjiin? ¹⁶ ¿Kó kóts'en kamangojo xkjín nangoxii Néná kojo

asiéén ngo ne xi ts'éndá xtaa? Ngat'a ñá boá xi nangoxii Néná xi tikoón, xikó katsó ti kuii Néná:

Kia kotíjnájín kó kia kjótso'bájín,
kó an xí Nee kama an,
kó kui xtaa xi xta naxiéndána kama.

¹⁷ Kó kuíni nga bi katsó ngase Néná:

Tjitaxínjinjú ngamasieén kui xtaa, kó tjitaxínboa'ájnú, tsó Ndiáná.

Ngata chíjín ni'ánjojnú ni xi ndándí nguindyikón an.
Kó an skíbénú'un.

¹⁸ Kó an xí Na'mijnú kama an,
kó jún xi ndína kamajnú,
boa tsó Ndiáná xi tjiín nga'niuú.

7 Jún xta xi tjóna, ñá tsañá ni xi katsáyatjón Néná nga tsjaá xta xi ts'i'e. Kuíni nga tsjets'én kuindyión nguindyikón Néná, nga xín k'uijñá ni xi ts'énndándí yojoná kojo inimaná. Si'andojo kjin kjin kui kjoatsjiec nga xchandíkon Néná.

Bi ts'én katsáyá Pabloo nga tsja kamaá kjoaa ni xi ja'ajin xta nangoxi xi chjiani Korinto

² Te'éjne ngo nguindie nguijín inimajnú. Kjie ngo xta xi ndajín kji'i ni xi ndyini'ánjojne. Kjie ngo xta xi ndyini'án'ónjne. Kjie ngo xta xi ndyich'ínchajojne. ³ Jmí tsi kui nií t'íxianjnu'un nga jún ts'én'biniéjnu'un ngo ni, ngat'a je boa kixiánjnu'un ngas'e, nga nguijín inimajne tindyiónnú ts'i'e nga nijan koya kojo tsi nijan kuindyión. ⁴ Achichí kixi chjiájojnú'un, kó achichí tsja mana kjoaa jún. Achichí nga'niuú tjisákóna. Ngaskande ja'atio maá kjoatsja xi tjínna, nda tsi tsie kjoanima ndyibitjatiójne.

⁵ Nga jáchójne Masedonia nde chíf kini'ánkja'yájínjne, tasá ma tajñání kasakojne kjoaxti. Xtaa askjanjo xkjín, kó

kandakonni jin. ⁶ Tanga Néná kui xi tsja nga'niuú xta xi tsie kjoanijma ndyifoa'atioo, kui boá xi katsjanga'niújne nga jachókónjne Titoo. ⁷ Kó jmí tsi ta kjoaa nga jachó tsi Titoo, kojo kjoaa nga kasakonga'niuú nguujinjnú boá nga. Katsáyájne nga mejénjnú xchajnú jin, kó nga ndasen kamájnú kjoaa ni xi kamána, kojo kjoaa nga nda kjimajnú kjoaa an. Nga tsint'ie an kui nií achichí 'niú ngase tsja kis'iena.

⁸ Nda tsi ndasen kamájnú kjoaa kui xojon xi katsanguiyajnú'un, ndajín mana ngot'e. Kjénni nga nda kamána ngas'e, ngat'a be an nga kui xojoon kats'éndasenjnú chiboa nixtjin. ⁹ Ngot'e 'ne achichí tsja mana, jmí tsi kjoaa nga ndasen kamájnú, tasá kjoaa nga kui kjoandaseen xi kats'én nga kini'ánk'oyajnú yojonú. Xikó ts'én mejeén Néná boá ts'en kamándasenjnú, kó kuíni nga jin jmí ni kini'ánjínjne xi kats'én'ónjnú. ¹⁰ Ngat'a kui kjoandasen xi tsj'e Néná, kui boá xi tsjáná nga ni'ánk'oyá yojoná, tsj'e nga kjotjo'a. Kuíni nga jmí kjoajín nga nda kamaná. Tanga kjoandasen xi tsjáná ngasondiee kui boá xi ts'enk'iénná. ¹¹ Tsitsíjenjnú kókji'i ni xi nda je'ejonú kui kjoandasen xi tsj'e Néná. Kamáyajnú nga jmí jéjínna kó ngaskande ka'naxié'ájnú'un. Ti boá ti ts'én kini'ánxchánjnú kó kandakonjnú tsi ngo ni xi ndajín kama. Kamámejénjnú xchajnú'un kó kini'ánjéjnú nda xi tjiín jeé. Ngayeje kui nií xi jún akakonijnú nga jmí ni yajínjnú kjoaa ni ch'o kji'i xi kamaá. ¹² Kó kuíni nga, nga kats'en'indó an kui xojoon, jmí tsi kats'enda an kjoaa kui xi ndajín kji'i ni xi kats'eén, kojo jmí tsi kjoaa kui xi ndajín kji'i ni xi kini'ánjoo. Tasá kamámejénna nga xcha nguindyikon Néná nga nda kjimajnú jin. ¹³ Kó ngayeje kui nií xi katsjájne kjoani'ándajon.

Jmí tsi ta kuí tsi ni xi'bi xi katsjájne nga'niú, achichí 'niú tsja kamá ngasejne kjoaa kjoatsjaa Titoo, ngat'a ngayejejnú nga katse'énga'niújnú. ¹⁴ Ja boá je boá kixiáan Titoo nga achichí tsja kis'iena kjoaa jún, kó jmí kjoasoboá kis'iejinna. Jakoxi boá ngayeje ni xi je ki'míjne jún, kó ti jakoxi ni xi ki'míjne Titoo nga achichí tsjatjínjne kjoaa jún. ¹⁵ Titoo

achichí tjó ngasee jún nga foa'átsjieen xikó ts'én ngayejejú nga kanda'yá'énjnúu kojo nga 'niú kamáyandikónjnu.

¹⁶ Achichí tsja mana nga be an nga jún tjíts'en 'niátakónjnu'un.

**Bi ts'én katsáyá Pabloo nga chjiénga chja'ásoón
tonchjie xta nangoxi xi chjiani Judea**

8 Kó ngot'e 'ne já nts'ie, mejénje nga xchajnú kóts'en Néná katsjaá kjoandaa xta nangoxi xi síndo nangui Masedonia. ² Nda tsi tsie kjoanima xi ja'atio nga kichjat'ayákón, tanga tsja tjiín. Kó nda tsi 'niú nima síndo, ja'ásón tonchjiej xikoó tsi xta chon. ³ An xí chistiko an nga be an nga ngayeje kon nga katsjá xikó kji'i kamaá katsjá, kó ngaskande ts'atio ngase katsjá xikó kji'i máa tsjá. ⁴ 'Niú ts'ájne ts'i'e nga koe'éndiéjne nga tsja k'uieé nga koskojo xta tsjiej Néná xi síndo Judea. ⁵ Kó jmí tsi xikó ts'én kichiyájne, tasá tjón Néná kats'énk'as'ieen yoojoo, s'e jaskan katsjaá kon nga kamajojne, boá kats'én xikó ts'én kamámejeén Néná. ⁶ Kuíni nga 'niú kichjiá'ájne Titoo ts'i'e nga sa'índojo nga kjoa'átikó kui tonchjiej nguujinjú, xikó ts'én íts'iyani nga kats'én kui kjoandaa. ⁷ Achichí nda ni'ánjnu ngayeje ni xi ni'ánjnu. 'Niú s'ijinjú, 'niú majnú ndokjoa ni xi ts'i'e Néná, 'niú makjínjú eén Néná, 'niú boskojojnú xta xi kje'e, kó 'niú tjójnú jin. Xikó ts'én ngatsjé nixtjin nda ni'ánjnu ni xi ni'ánjnu, boá ti ts'én nda chja'ásónjnu kui tonchjiej xi'bi nga.

⁸ Jmí tsi boá t'íxianjú'un nga tjínjú ngo kjoa'niú nga kui nií s'i'ánjnu. Tasá mejénna nga xchajnú ni nda xi ndyíts'en já nts'ie xi ngasee, kó boá ts'én kama kokónjú kjoatjó nda xi tjínjú jún. ⁹ Ngat'a je yajnú kjoanda xi akóná Ndiána Jesukristoo, ngat'a tangat'anii nga tjoó jún nga nima kamá

kui, nda tsi chon boá. Tsi'e nga kui kjoanima xi kis'iee kui, kamachonnijnú jún.

¹⁰ Tsjajnú'un ngo kjoabotixoma xi nda sa'ínjnu: Nó xi ikitjá, jún tjón ik'ítsiyajnúu nga kachja'ásonjnu kui tonchjje, tanga jmí tsi ta kandokjoa tsi jnú, ik'íts'iyajnúu nga kini'ánjnu kui nii. ¹¹ Ngot'e 'ne ti'andojojnú ni xi je ik'ítsiyajnúu nga kini'ánjnu. Xikó ts'én ngayeje inimajnú nga kamámejénjnu kini'ánjnu kui nii, boá ts'én te'éjnu xikó ts'én tjisákójnú ngot'e. ¹² Ngat'a tsi ngayeje takón nga koe'é, Néná tsja kamaa nga ndyiboe'é ni xi ndyiboe'é, ngat'a kui mí'ájín ni xi jmíjinná.

¹³ Jmí tsi boá t'ixian an tsi'e nga jún kjoanima kuitjatiojnú tangat'anii nga kje'e xi kosikojojnú, tasá nga ta ngo ndsejen ngatamajnú. ¹⁴ Ngot'e 'ne, jún tsie tjínjnu kó kama kosikojojnú xta xi jmíjín, ngat'a kje'e nixtjin kui xtaa tsie k'uié ngaá kó kui kama kosíkojongajnú jún, kó boá ts'én nga ngo ndsejen kamajnú. ¹⁵ Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná: “Xi tsie ni ja'átikó, nguiti kis'iejín ngasee, kó xi chiboa ja'átikó, ti nde chibojín ngase kis'iee.”

Bi ts'én katsáyá Pabloo 'yá xi koejejo tonchjje

¹⁶ Tsjáa ndok'óchji Néná ngat'a íjnajin nguijin inimaa Titoo nga nda kjimaa jún xikó kjimana an nga. ¹⁷ Ngat'a nga jakoxi kats'énjo'o nga kats'énkijatjósón ni xi an tsí'áa, kó ngot'e 'ne mejeén nga ngayeje kon nga koejekatsijenjnu.

¹⁸ Kó nijan kananguiyajojne Titoo ngo nda nts'ie xi achichí nda ndokjoa kjoaa kui ngayeje nangoxii, kjoaa nga tanisién nda kji'i xá xi kats'én ngandaa éntjatsiee Néná. ¹⁹ Kó jmí tsi ta kuí tsi kui nii, ti boá ti ts'én xta nangoxii ja'ájin tsi'e nga nijan koejejojne nga konguínjojne kui tonchjje. Ndyini'ánjne kui xaá tangat'anii kjoajee Ndiáná, kó boá ts'én nga ndyibokojne nga mejénjne kosikojojne xtaa. ²⁰ Mejénjínjne nga tjín xi kuichjia'onjne kjoaa xikó ts'én si'anxáojne tonchjje tsie xi

kjima tikoó. ²¹ Kuíni nga kixi kixi ni'ánjne ni xi ndyini'ánjne, jmí tsi ta nguindyikōn Ndiáná tsi, kōjo nguindyikōn xtaa nga.

²² Kó ti kĩa ndyinuanguiyajne ingo nda nts'ie, kui xi je kjín ndiya akójne nga nda fíjo xaá, kó 'niú mejeén kosíkojojnú ngat'a kui je 'niú ma'niátakónjnú jún. ²³ Kó kjoaa Titoo mejénna xiyájnú'un nga nijan tjíts'enxájona tangat'aa kjoanda tsajún. Kó kjoaa já nts'ie xi ngasee xta nangoxii xí katsanguiya, kó kui jaá ti ndyitsjaá kjoaje Kristoo kjoaa xá xi ndyits'en. ²⁴ Kji'a nga kjochókónjnú ngatamabe ngayeje xta nangoxii kjoatjónú kōjo mí kjoaa nga tsja majne kjoaa jún.

Bi ts'én katsáyá Pabloo xikó ts'én chja'ásón chjie xi konanguíyaá xta nangoxi xi chjiani Judea

9 Nde chjiénjín nga xojon kuit'ajnú'un kjoaa chjie xi tjítjo'ásón tsi'e xta nangoxi tsjiee Néná xi síndo Judea, ² ngat'a je be an nga mejénjnú kosíkojojnú. Tsja kamána nga kixiyáa kui nií xta xi chjiani nangui Masedonia, kó boá kixiáan nga xta xi chjiani Akaya ndeskande kōó nó xi ikitjá je síndonda nga tsjaa kui chjiee. Kji'a nga xta xi chjiani Masedonia tsint'ie kui nií mejeén ngayejee nga kamámejeén asíkojo. ³ Tanga ts'éntsanguiyájnú'un já nts'ie xi'bi, tsi'e nga jmí tsi ta kjoanda kama nga tsja kamána kjoaa jún, tasá tindyiondajnú xikó kixiánjnú'un. ⁴ Ti'ankjínjnúu takónjnú kókji'i kjoasoboá k'uiéjne jin kōjo tsi jún tsi tjín xta Masedonia xi konguínjojne, kó jún kjie tikóndajínjnú kui chjiee. ⁵ Kó kuíni nga kats'enkjó an nga 'niú tsí'áa kui já nts'iee tsi'e nga koejetjón nga koejekatsijenjnú, kó kosíkojojnú nga kui'íjñanda kui chjie xi jún koe'éjnu ki'míjnú. Boá ts'én nga je s'ijñanda kui chjie xi ngayeje takónjnú koe'éjnu, kó jmí tsi xikoó

tsi ngo kjoa'niú nga ko'e'énú.

⁶ Ngatja'átsjienjnú kui nii: Xta xi chiboa 'bítjie, chiboa çan foa'átikó. Kó xta xi tsie 'bítjie, tsie çan foa'átikó. ⁷ Nga ngo nga ngojnú te'énú xikó kji'i ndibánií injmajnú, kó jmí tsi ngayejejín takónjnu kojo jmí tsi kjoaa kjoa'niú nga ko'e'énú. Ngat'a Néná tjoó xta xi tsja tjiín nga tsjá ni xi tsjá. ⁸ Kó Néná tjiín nga'niú tsi'e nga tsjaajnú ngayeje tokoya kjoanda, tsi'e nga ngatsjé nixtjin k'uiéjnu ngayeje ni xi chjiénjnu, kó ngaskande ts'atio ngase k'uiéjnu, tsi'e nga kama kosikojnú xta xi ngasee. ⁹ Xikó ts'én kjit'a xojon eén Néná nínga bi tsoó:

Ni xi tjiín kuí kats'énkja'asón nga katsjaá xta nima, kó kjoakixi tsi'e ngatsjé nixtjin tikón.

¹⁰ Néná xí tsjá xojmá xi s'itjie, kó ti tsjá ni chiniee nga. Kó ti boá ti ts'én tsjaajnú jún ngayeje ni xi chjiénjnu, kó sa'ínkjín ni nda xi ndyi'bítjiejnu, tsi'e nga kama kosikojnú kje'e xta.

¹¹ Kjín tokoya kjoachon k'uiéjnu, kó kama ngayeje takónjnu kosikojnú xtaa. Ni xi jún konanguíyajone jin, kuí xí sa'ín nga kjín ngase xta xi tsjaá ndok'óchji Néná. ¹² Kji'a nga tjiffjoo kui kjoabosíkojoo xta nangoxi tsjiej, tjímonguínjoo ni xi chjieén, kó boá ts'en kjín xta xi tsjaá ndok'óchji Néná. ¹³ Nga kosikojó kuí xtaa sa'íntsjaá Néná, ngat'a jún kanda'yá'énjnu éntjatsiee Jesukristoo xi timatjinguinjnu, kojo kjoaa nga ngayeje takónjnu nga ndyibosíkojnu xta xi'ba kojo ngayeje xta xi ngasee. ¹⁴ Kó kji'a nga kui xtaa kuichjiaa Néná, kuichjiatjéjnu kjoaa nga tjoó jún kojo kjoaa kui kjoanda je xi je katsjájnu Néná. ¹⁵ ¡Ndok'óchjií Néná kjoaa ni xi tsjáná! ¡Nde jmíjinná ngo én kó k'uíin kjoanda je xi ta katsjatsíná!

Bi ts'én kijjindojo Pabloo xá xi Néná katsjaá

10 Nguindyikon Kristo xi tjoó kojo xi nda ts'énjo xtaa, an Pabloo ngo ni kuichjiáojnú'un ngat'a tjín xta xi tsó nga chini xó an nga kja tikónjinjnu'un, tanga tajá xó chjiá an nga kjaín tikónjinjnu'un. ² Niú

mí'ájnú'un nga kji'a nga kjuinkónjnú'un, ngatá jmi kjoa'niú ni'ánjínjnú'un nga tajá sa'injojnú'un. Ngat'a tjingoo kon an nga tajá sa'injo an kui xi ndyitsó nga xikoó tsi xta ta chiboa ndyi'naxiéjne yojojne. ³ Kjénní nga kui ngasondiee tindiyón jin, tanga jmi tsi boa ts'én ndyibixkánjne xikó ts'én kján xtaa kui ngasondiee.

⁴ Ngat'a kui ni xi ni xi tjíbixkánjo ndyi'míi, jmi tsi nií kui ngasondiee, nga'niuú Néná boá, nga'niú xi kamaa sa'ínkjatsón nga'niuú ni xi ndajiín. ⁵ Kó boa ts'én si'anchajajne tajmí énni kojo kjoank'atakón xi sakó nga'niuú xi 'bíchjaá xtaa nga skuie Néná, tsi'e nga kosikjoyájne kjoakjintakoón xtaa kó kuint'ié'eén Kristoo.

⁶ Kó je tindyiondajne nga si'anjéjne ta'yaní xi kuint'ié'énjín, tanga chjiénga jún tjón je nda kanda'yá'énjnú.

⁷ Jún xi tsitsíjenjnúu ni xi ya sónk'aá. Tsi tjín xi s'ijiin nga Kristoo chjiáni, nga ts'énkjó nga kojo jin kia ndokjoani jin Kristoo xikoó kui. ⁸ Soboájín mana nga je k'oxié an yojona kjoaa xá xi tjinjne, ngat'a Ndiáná xí katsjájne kui xaá tsi'e nga sakó nga'niújnú jún, kó jmi tsi tsi'e nga si'ankjiéjnú.

⁹ Mejénjínna nga kuindyandikónjnú'un kjoaa xojon xi ts'éntanguiyájnú'un, ¹⁰ ngat'a nga jakoxi tjín xta xi tsó nga xojonna achichí xó tajá kojo 'niú xó chjia, tanga nga an ma xó xi tikónjinjnú'un inda xó an, kó nga ch'o xó éнна. ¹¹ Tanga kui xta xi tsó kui nií, chjiénga skuie nga xikó ts'én ndokjoajne nga xojon nga kjin tindiyónjnú, ti boa ti kon kamajne nga kia ma kuindyionjojne jún.

¹² Ngat'a kamajín takónjne nga nijan kamajne kui xta xi ti kuii yojoo nda ts'én'boxié. Kui xtaa bejín ni xi ndyits'en nga ndyitsaton kjoach'áncha nga ndyi'bochiboajo yojoo nga ndyits'enkjién kjoakjintakón xi tsi'e. ¹³ Tanga jin nga 'ne, ta ngototo xá xi katse'éjne jin xi je 'naxiéinjne yojojne.

Kuitjatiojínjne tsindió xi íjñaá Néná xájne tsi'e nga jáchójne ngaskande nínga tindyiónnú jún. ¹⁴ Kuíni nga jmí tsi ndyíbitjatiojné nga je ndyi'naxiéjne yojojne, xikoó tsi jáchójjné nínga tindyiónnú. Jakoxi nga jin boá xi tjón jáchochonjne nga ik'ínijmijne éntjatsiee Kristoo. ¹⁵ Kó jmí tsi jin xi je ko'naxiéjne yojojne kjoaa xá xi kats'én kje'e xta. Tasá ndyíchíyájne nga 'niú ngase s'ijinjnú Néná, tsi'e nga tsie ngase xá xi kama si'anjne nguijnnú. ¹⁶ Kó boá ts'én kjin ngase konguínjne nga k'uinijmijne éntjatsiee Kristoo, nguindie xi kjin ngase máa nínga tindyiónnú. Tanga jmí tsi kja konguínjne nínga kje'e xi je kats'énxá, tsi'e nga jejín ko'naxiéjne yojojne kjoaa xá xi kats'én kje'e xta.

¹⁷ Tsi tjín xi mejeén nga je k'oxié yojoo, boá nga ts'én, tanga kjoaa ni xi Ndiáná kats'énjo. ¹⁸ Ngat'a kuijín xi si'anjo'o kui xi nda ts'én'boxié yojoo. Kuí xí si'anjo'o kui xi Néná nda ts'én kuichjia kjoaa kui.

Bi ts'én katsáyá Pabloo ni xi ts'én já apostro ndisoo

11 ;Achichí ra nda kji'i tsi si'anchíkjoa chíjnnú'un tsi xikoó ngo nda xi tsabeé nga kuichjiájojnú'un! Ta xikó ts'énnií tanga ti'anchíkjoa chíjnnú'un. ² Ngat'a kui kjoachini xi tjinna kjoaa jún, Néná xí katsanguiya. Ngat'a an je xikoó tsi katsjáa jún nga ta ngo tsi xi'in xi kuixanjojnú, kó kui xi'iin kuí xí Kristoo. Mejénna nga xikoó ngo tsakjin xongo xi kje jmí xi'in 'béjiin, nga boá ts'én sa'ink'as'iénjnú'un. ³ Tanga nda kjimana nga xikó ts'én yee kats'énkjién kjoamaña nga ts'anchajo na Ebaa, nga ti boá ti ts'én xi'nchajojnú jún, tsi'e nga kamatsabéjiin kjoakjintakónjnú kó jmí tsi tsjie ts'én kojo ngayeje takónjnú nga konguínjtjinguínú Kristoo. ⁴ Kui nií t'ixianjnú'un ngat'a boe'éjnnú nguindie nga ngo xi kjocho nga kui'ínijmijnú kjoaa ngo Kjisó xi kje'e xikoó xi je ki'míyajne jin. Ni'anjo'ójnnú ngo asién

nixtjin xi kje'e xikoó xi je kini'ánjo'ojnú jún. Ni'ánjo'ójnú ngo éntjatsie xi kje'e xikoó xi je kini'ánjo'ojnú jún. ⁵ Kó bee kon an nga jmí tsi chichí ngase mana yojona, nguindyikōn kui já apostro yi'i xi tjiín. ⁶ Nda tsi jmí tsi 'niú mana chjiá an nguindyikōn xtaa, tanga be an ni xi tsi'e Néná, kó kui nií xi ngatsjé nixtjin ndyibokojne jún.

⁷ Kji'a nga inijmijnú'un éntjatsiee Néná ja'achjijínjú'un. Nga kui nií kats'en an nimatekón ijñá an yojona kó jún nk'a kats'enk'ijñájnú'un. ¿A kats'enjé an nga boá kats'en an? ⁸ Kje'e nangoxi ja'axiín toon tsi'e nga kats'en an xána nga kats'ensénjú'un. ⁹ Kó kji'a nga kis'ijñajinjú'un nga kamáchjiénna ngo ni, jmí nixtjin nga jún iniéjnú'un yojona, ngat'a kui nts'ié xi chjiáni nangui Masedonia katsjána ngayeje ni xi kamáchjiénna. Ngójín ch'ia é xi kats'énni'ínjú jún kamá an, kó jmí nixtjin boá kama. ¹⁰ Jmíjín xi kui'íchjaá kui kjoatsja xi'bi ngayeje nangui Akaya. Be an nga jakoxi ni xi t'ixian an, xikó ts'én jakoxi Kristo xi tikónjinna. ¹¹ ¿Mí kjoaa? ¿A kjoaa nga tjójiná jún? ¡Néná be nga achichí tjóna jún!

¹² Tanga ni xi ts'en an, takó sa'in ra an, tsi'e nga tsjandiéjān kui xta xi mejeén nga kama xikoó jin tsi'e nga je k'oxié yojoo. ¹³ Ngat'a ta xta apostro ndiso tsi boá, kó kui boá xi ndyi'bonchajo maña xtaa nga apostroo Kristoo ndyitsoó yojoo. ¹⁴ Kó ngata ma ndikónjínjú, ngat'a ti kuii xindajín Satanaa ts'enkjátsónyá maña yojoo nga ndítsjiee Néná tsoó yojoo. ¹⁵ Kó kuíni, ngata fíndikónjínjú nga tjín xta xi bosikójo xindajín xi ts'enkjátsónyá maña yojoo nga xta xi ts'én ni xi nda ma. ¡Tanga kjocho nixtjin nga sakoó chjií ni xi kats'én!

**Bi ts'én katsáyá Pabloo nga kJín kjoanima
ja'atio tangat'anii xaá**

¹⁶ Ti boá ti xian nguiniúnun nga ngojín xi sa'ínkjó nga tsabéna, tanga tsi boá ts'én ni'ánkjójnú, te'éndiéjnú'un nga kuichjiájójnú'un xikoó ngo xi tsabeé, tsi'e nga je k'oxié chiif an yojona. ¹⁷ Ni xi chjiá an, chjiá an tanga jmí tsi Ndiána xi ts'éntsjána ni xi kuichjia an, taxkiya chjia an ngat'a ma kon an nga je 'boxié an yojona. ¹⁸ Kó nga achichí ma xta xi je 'boxié yojoo kjoaa ni xi ts'én, kuíni nga ti boá ti sa'in an nga, nga je k'oxié an yojona.

¹⁹ Achichí kJínkónjnu jún, kuíni nga tsja majnú nga nda'yájnúu xta xi tsabeé. ²⁰ Ni'ánchíkjoajnúu tsi tjín xí moso xi kastiña sa'ínjnu, kojo tsi tjín xí k'onchajójnú, kojo tsi tjín xí sa'ínchéjéjnu ni xi tsajún, kojo tsi tjín xí je k'oxiéjnu yojoo, kojo tsi tjín xí kot'a t'anijonjnu. ²¹ Tanga jin jmí tsi boá ts'én tajá kini'ánjone jún xikoó kui xtaa, achichí soboa mana nga boá xian an.

Tanga tsi tjín xí máa nga je 'boxié yojoo, ja ti boá ti kama sa'in an nga, nda tsi kjoatsabé boá kui nii. ²² ¿A xta ebreo boá kui jaá? Ja ti kui an nga. ¿A xta Israel boá? Ja ti kui an nga. ¿A xta tjiee Abraam boá? Ja ti kui an nga. ²³ ¿A xta mosoo Kristoo boá kui jaá? Xikoó tsi tsabéna nga chjiá an. 'Niú ngase je kats'enxá an ta boajiín kui jaá, kJín ndiya je akja'yana ndoboaya, ti kJín ndiya je akjana, kó ti kJín ndiya nga je mején ma ni'ánk'iénna. ²⁴ Ún ndiya nga xtaxá judío katsjá kjoa nga kini'ánjéna nga akjana kantji'ún nijún ní'niú, xikó ts'én tikoón nga botjé kui jaá. ²⁵ Ján ndiya je akjana yá. Ngo ndiya nga ts'aya xtínna ndijo xtaa. Ján ndiya kitinguindió tjotso je xi kijíya an. Ngo nixtjin ngo nixtjien je kitsjiensón an ndáchíkoón. ²⁶ Achichí kJín ndiya xi je kistso'bá an tajñání, kuíni nga je kamábe an ndikoón ndeje', ndikoón xta chejé, ndikoón nguijiin xta nanguina kojo nguijiin xta xi judíojín, ndikoón ni xi ma nguijiin naxíndá 'niuú, ndikoón ni xi ma nínga jnoo kojo nguijin ndáchíkoón, ndikoón nguijiin xta

ndiso xi tix'ian nts'ie ndyitsó. ²⁷ Je tsie xá xi kats'en an xi kats'énkjiendana. Kjin nixtjin indyianjña yojona. Je ja'atio an bojó kojo xindá. Kjin ndyia ja'atio an kjindiá nga jmi ni iskjiniejn an. Kjin ndiya ja'atio an nch'an kojo nga jmi njño kis'iejinna.

²⁸ Kui nii kojo kje'e ngase ni xi je kamána, kó ngaskande ndyiojón ndyiojón nda kamána kjoaa ngayeje xta nangoxii. ²⁹ Tsi tjin xi ma oon, kó ngaskande xikoó tsi kojo an ma onna. Achichí xti mana kjoaa kui xta xi ndyits'en chajá kje'e xta. ³⁰ Tsi chjiénga je k'oxié an yojona, tasá mejenna nga je k'oxié an yojona ngat'a nguiti jmijinna nga'niú. ³¹ Néná kui xi Na'mii Ndiáná Jesukristoo be nga jakoxi ni xi ts'éenchjia an, kó kui boá xi nga ni'antsjaá ta kji'áni. ³² Kji'a nga kis'ijña an naxindá Damasko, nda xtitjón xi ts'énxát'aa nda re Aretaa indo jajuún xi askondá ngantjoaa naxindaá tsi'e nga stsoboana. ³³ Tanga tjin xta xi ngo nisenya íyána tsi'e nga kats'énkjatjajenna ngo ngantjoa masienkjá xi tikoón xoó naxindaá, kó boá ts'en jatjo'ma an nguiya tsja kui xtitjoón.

Bi ts'én katsáyá Pabloo nga nga'niúú Kristoo boá xi tikónni

12 Kjénni nga jmi ni chjiin nga je k'oxié an yojona, tanga chjiénga boá sa'ín an, kuini nga kuichjiajo majnú'un kjoaa ni xi kamábe an kojo ni xi akóna Ndiáná. ² Be an ngo nda xi s'ijiin Kristoo, xi je tienijún nónií nga tsanguínjo ngaskande xi ma ján ndi'ak'ajmii, bejin an tsi tsanguínjo kojo yojo, axa ta asién nixtjin tsi, tanga Néná xí be kui nii. ³ Kó ti be an kui nda xi tsanguínjo ndi'ak'ajmi ján, tsi yojo kojo tsi asién nixtjin ta Néná tsi xi be, ⁴ kui ndaa tsanguínjo nguindie tsjachoón Néná, nínga tsint'ie én xi 'niú tji'má xi kjie ngo xta ngasondiee xi boe'éndiee nga kuichjia.

⁵ Kamaana je k'oxié an yojona kjoaa ni xi kamaá kui ndaa, tanga jmi tsi ti an xi je k'oxié an yojona, je k'oxié an yojona tanga kjoaa nga nguiti jmjínna nga'niú.

⁶ Tanga tsi je k'oxié an yojona, kjoatsabéjín boá tsi boá sa'in an, ngat'a ni xi jakoxi boá ni xi xiyá an. Tanga boajín sa'in an, ngat'a mejénjínna nga tjín xi ts'atio sa'ínkjó kjoaa xikó ts'én be kojo xikó ts'én nt'ie kjoaa an.

⁷ Kó tsi'e nga jejín k'oxié an yojona kjoaa kui ni xi 'niú chjinií xi je akóna Néná, Néná je katsjána ngo kjoanima xi ts'énfoa'atio an, xikó maá tsi ngo nda'yá sis'ieén yojona. Ngo mosoo xindajín Satanaa tjíts'énkja'ationa kjoanima, tsi'e nga jejín k'oxié an yojona, ⁸ kjoaa kui nii je ján ndiya tsí'áa Ndianá tsi'e kjoa'áxínna kui kjoanima, ⁹ tanga tasá bi katsóna: “Kjoandana boá xi machjieén, ngat'a nga'niúna ma tsijen kjin kjin nguijiin xta xi jmjíin nga'niú.” Kó kuíni nga je k'oxié an yojona ngat'a nguiti jmjínna nga'niú, tsi'e nga boá ts'én xcha nga'niuú Kristoo nguijiin ni xi ts'en an. ¹⁰ Tangat'aa nga tjóna Kristoo, achichí tsja mana ngat'a nguiti jmjínna nga'niú, kojo kjoaa nga ch'o 'mína, kojo kjoaa nga jmjínna ni xi machjiénna, kojo kjoaa nga miyotjinguina, kojo kjoaa kjoanima xi ts'en foa'atio an. Ngat'a kji'a nga jmjínna nga'niú, kji'a boá nga 'niú ngase kjima an.

Pabloo bi ts'én akó nga nda kamaá xta nangoxi xi chjiani Korinto

¹¹ Xikó maá tsi ngo nda xi tsabeé kjima an nga je 'boxié an yojona, tanga jún xi kini'ánjnú'un kjoa'niú nga boá kats'en an. Jún xi chjiénga kini'ántsajnú'un katsaki, ngat'a jmi tsi chiboá ngase chjií an ta boajín kui já xi apostro yi'i ndyitsoó yoo, nda tsi boá xián an nga jmi ni chjjiin an. ¹² Kis'iena kjoachiyákón nga kats'énxájinjú'un, kó kjoandikoón kojo chiboaa kojo ni xi kats'en an nga kats'enkjién an nga'niuú

Néná, kuí nií xi bokó nga jakoxi nga nda apostroo Néná boá an. ¹³ Ngat'a ¿mí ni xi kasakoo xta nangoxi xi ngasee xi kasakojínjún jún? Ta ngototo nga júnjín iniéjnú'un yojona nga kis'ijñajinjún'un, xikó kats'enjo an xta nangoxi xi ngasee. ¿Tí'anjetakónjún'un nga ndajín kji'i ni xi kats'enjojnún'un, nga boá kats'en an!

¹⁴ Je tikóna an tsi'e nga kjuinkátsijenjún'un xi ma ján ndiya, kó ti nde ngot'e jmí tsi jún k'uiniéjnú'un yojona. Ngat'a jmí tsi ni xi tjínjún jún xi ts'énmongase an, jún xi ts'énmongasejún'un. Xi xchaá xi chjiénga kjoa'átjé tsi'e nga tsjaá ndií, jmí tsi ndií kjoa'átjé tsi'e nga tsjaá xi xchaá. ¹⁵ Kó kuíni nga an, nga xikoó tsi na'mijnú ma an, achichí tsja kamana nga sa'ínkjién yeje an ni xi tjínna, kó ngaskande yojona ngatjie tsi tangat'anií nganda tsajún. Tsi boá ts'éñ 'niú tjóna jún, ¿a chiboa ngase kamatjójnú jún an?

¹⁶ Ja je yajnú nga jmí tsi jún iniéjnú'un yojona, tanga tjín xta xi ndyitsó nga an, ngo xó nda maña xi ts'anchajojnú'un jún. ¹⁷ Kji'a nga tjín xi katsanguiyajnú'un, ¿a ts'anchajojnú nga ton ts'ájnú? ¹⁸ Titoo 'niú ts'áa tsi'e nga koejekatsijenjún, kó katsanguiyajo an ingo nda nts'ie. ¿Axa ts'anchajojnú Titoo? ¿A mí tsi jakoxi nga Titoo kojo an ti boá ti ts'éñ tjíjinje? ¿A mí tsi ti kuii ni ndyini'ánjne nga?

¹⁹ ¿A ndyini'ánkjójnú nga ndyichjiá'ájne jún ngo kjoani'ánjetakón? Nguindyikon Néná nga ngat'aa Kristoo nga ndokjoajne. Jún xta xi tjójne, ngayeje ni xi ni'ánjne tsi'e nga tjisákó nga'niújún boá. ²⁰ Ngat'a nda kjimana tsi kji'a nga kjuinkátsijenjún'un boajín ts'éñ sakóna jún xikó ts'éñ mejénna an, kó nga boajín ts'éñ sakójnú an xikó ts'éñ mejénjún jún. Nda kjimana tsi ndyibokjangájnú yojojnú, tsi tjínjún kjoa'ontakón, tsi tjínjún kjoaxti, tsi tjínjún kjoandikonkón, tsi tjínjún kjoandokjoata'in, tsi tjínjún énya, tsi tjínjún kjoank'atakón kojo tsi tjínjún kjoaxchán. ²¹ Ti nda kjimana nga tsi kji'a nga kjóchokón nguínjún an, Néná sa'ínnimatakónna

nguijinjnú, kó ngaskande skandá ma ra an kjoaa kui xta xi kats'énjé ngas'e kó kjié ts'énk'oyájin yojoo kjoaa ni ndándí xí ndyits'en, kojo nga ndyits'en kjoatondo, kojo xi ndyits'enk'ás'ieén yojoo ni xi ch'o kji'íi.

**Bi ts'én katsáyá Pabloo xikó sa'injo xta nangoxi xi chjiani
Korintoo nga kjochókatsijeén**

13 Kui xi'bi xi ma ján ndiya nga kjuinkátsijenjnú'un. Ngayeje ni xi kamandajin chjiénga tsi jó kojo tsi ján chistiko xi si'ankjién nga kuichjia ni xi be. ² Je boá kixiánjnú'un kji'a nga jáchokónjnú'un xi ma joó ndiya, kó ngot'e nda tsi kijaín tikón an nga tjíts'en'indóo kui xta xi kats'énjé ngas'e, kojo ngayeje xta xi ngasee, nga tsi kjuin nguiñá an nimajín kamana jún. ³ Boá ts'en an ngat'a ndyimindyiséjnú ni xi kokó nga eén Kristoo boá xi ts'énehjia an, tanga Kristoo nguijinjnú bokó nga'niuú, jmí tsi kia tikónjinjnú xikoó ngo xi jmíjín nga'niuú. ⁴ Ngat'a nda tsi jmí nga'niuú kis'iejin nga k'ient'a kro xikoó ngo xta, tanga tikón ngot'e tangat'anii nga'niuú Néná. Ngat'a ti boá ti ts'én jin jmíjinjne ngo nga'niuú xikoó kui nga k'ient'a kroo, tanga tangat'anii nga'niuú Néná nga Kristoo tikónjinjne nganda tsajún.

⁵ Tsitsijen chan chanjnú yojojnú tsi s'ijinjnú Kristoo. Chít'a soboajnú yojojnú. ¿Axa a yajínjnú nga Jesukristoo tikónjinjnú? Ngototo tsi ndajín ts'en jatjo xkijí nga kichit'ajnú yojojnú. ⁶ Tanga skoyáa nga xchajnú jún nga nda ts'én jatjo xkijne jin nga eén Kristoo xi ndyindokjoajne. ⁷ Ndyindokjoajne Néná tsi'e nga si'ánjinjnú ni xi ndajín kji'í, jmí tsi tsi'e nga xcha nga jin je kichit'ajne yojojne kó nda jatjojne, tasá tsi'e nga ni xi nda si'ánjnú jún, nda tsi xtaa ndyitsó nga ndajín ts'én jatjo xkijne. ⁸ Ngat'a ta jmíjin ni xi kama si'anjne

kondraa jakoxii Jesukristoo, kuíni nga tasá kjoandaa jakoxii ni xi ndyini'ánjñe. ⁹ Achichí tsja majñe nga tsó xtaa nga jín jmíjñjñe nga'niú, kó nga jún tjínjñú nga'niú xi tsjá Néná. Takó ndyindokjoajñe Néná tsi'e nga kama kixi ndojo ndojojnú xikó ts'én mejeén kui. ¹⁰ Kuíni nga kui xojoon tjíts'en'indójnú'un nguindiee nga kjuinkátsijenjñú'un, tsi'e nga, nga kjócho an tajájín sa'injojnú'un, ngat'a Ndiáná xí katsjána kui xaá, jmí tsi tsi'e nga sa'inkjiéjnú'un, tasá tsi'e nga sakó nga'niújnú jún.

Pabloo bi ts'én kats'énkjiet'a xojoon

¹¹ Kó nga fet'anií ni xi xiyájnú'un já nts'ie, mejénna nga k'uiéjnú kjoatsja, tindyiséjnú nga xta xi kixi ndojo ndojo kamajnú, te'é nga'niújnúu xinguijnú, kó ti boá ti ts'én ngas'iejnú jún, ngat'iejnú kjoaxió, kó boá ts'én nga Néná xi tjiín kjoaxioó kojo xi tjiín kjoatjoó nga t'íjñajinjñú.

¹² Ti'antindejnú xinguijnú nga ngo nga ngojnú. ¹³ Tinde xó boá tsó ngayeje xta tsjiee Néná.

¹⁴ Kjoandaa Ndiáná Jesukristoo, kjoatjoó Néná kojo Asién Nixtjiin Néná ngat'índojojnú ngatsjé nixtjin. Boá kji'i.